

De sempre, les llegendes i les supersticions han servit per a poder entendre tots aquells fenòmens naturals o sobrenaturals que no es podien explicar d'una manera clara o racional.

Moltes tenen un origen remot, altres provenen d'època romana i d'altres tenen un origen clarament medieval o estan vinculades a un fet històric concret. La majoria ens han arribat per transmissió oral, fins que els diversos erudits dels segles XIX i XX les van començar a compilar i a estudiar.

A Catalunya, com a qualsevol altre país europeu, tenim diversos exemples de llegendes i supersticions netament medievals. Sense allunyar-nos gaire de la nostra comarca, pel que fa al món de la llegenda podem esmentar les referents a fra Garí de Montserrat, al rescat de les cent donzelles de Bagà, o a la mateixa Llum de Manresa. Respecte a les supersticions -barreja de llegenda i creença atàvica- un exemple ben clar serien les que fan referència a les virtuts miraculoses de diverses herbes collides la nit de sant Joan a Joncadella, o a qualsevol altre bosc de la comarca.

La societat medieval, com tota societat preindustrial, era clarament rural. Amb tot, això no impedeix que el bosc no fos el gran desconegut.

El bosc i tot allò que contenia i que l'envoltava, en tant que el gran desconegut, ha estat sempre la principal font de les llegendes i supersticions, algunes de les quals -medievals o no- analitzarem en aquest curs.

Amics de l'Art Romànic del Bages

Organitza:

Col·labora:

"la Caixa"
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONES
DE BARCELONA

MONTEPIO DE CONDUCTORS

LLEGENDA I SUPERSTICIÓ A L'EDAT MITJANA CURS DE CULTURA MEDIEVAL

AMICS DE L'ART ROMÀNIC DEL BAGES
NOVEMBRE 2003

CONFERÈNCIES

7 de novembre

"La falsa llegenda de les bruixes a l'Edat Mitjana"

Marc **TORRAS i SERRA**
Llicenciat en Història i Arxiver
Arxiu Nacional de Catalunya

14 de novembre

"Fades i Bruixes: el poble vençut"

Josefina **ROMA i RIU**
Professora titular d'Antropologia
Universitat de Barcelona

21 de novembre

"Joan Garí a Montserrat: entre l'home i la bèstia"

Jordi **CERDA i SUBIRACHS**
Professor titular de Filologia Romànica
Universitat Autònoma de Barcelona

28 de novembre

"Del sant històric al sant llegendari"

Joan **MOLINA i FIGUERAS**
Professor titular d'Història de l'Art
Universitat de Girona

Les conferències es portaran a terme entre les 20:00 i les 21:00 h els dies esmentats, a la Sala d'Actes del Montepio de Conductors de Manresa, a la Plaça Sant Jordi, 1.

CLASSE PRÀCTICA

SORTIDA

30 de novembre

"Llegendes a Montserrat"

D'origen medieval, ens han arribat llegendes que tenen com a argument els llocs, els personatges i les històries del massís montserratí. Amb un recorregut per algunes de les ermites de la muntanya, es portarà a terme una descripció de les llegendes més conegudes d'aquesta "Muntanya Màgica".

L'opció del curs amb sortida inclou el tren des de Manresa, els viatges del cremallera i els diferents funiculars al monestir i els comentaris dels nostres guies durant tot el recorregut. Visitarem les ermites de Sant Joan, de Sant Miquel, de la Santa Cova i la miranda de Fra Garí.

Una part del recorregut de la sortida es farà a peu, pel que s'aconsella calçar còmode. En cas d'inclemència meteorològica l'organització es reserva el dret de postposar la sortida a una altra data.

Guia: Francesc **VILLEGAS i MARTÍNEZ**

Les instruccions per la sortida es donaran en el moment de la inscripció. Si només es vol assistir a la sortida cal fer reserva prèvia, indicant nom i telèfon per correu electrònic a aarb@manresa.org o bé per FAX al 938731606, o presentar-se qualsevol dels dies del curs al lloc de les ponències.

DADES D'INTERÈS

Les inscripcions es poden formalitzar el primer dia del curs segons les quotes següents:

CURS+SORTIDA:

50 euros (general)
45 euros (estudiants)
40 euros (socis d'AARB)

CURS:

30 euros (general)
25 euros (socis d'AARB i estudiants)

SORTIDA:

25 euros (general)
20 euros (socis d'AARB)

OIENTS:

5 euros (general) / per ponència
3 euros (socis d'AARB i estudiants)/per ponència

Notes:

- El pagament de la quota d'inscripció inclou el material didàctic (dossier del curs), la medalla de recordatori i el certificat d'assistència. En el cas de la sortida inclou totes les despeses de viatge i guies.
- Els socis d'Amics de l'Art Romànic del Bages tenen dret a portar un acompanyant a les ponències, sense que aquest hagi de fer efectiva la inscripció (sense dret a dossier ni medalla).

